

Bilaga 126

§ 163 Svar på motion av Liberalernas fullmäktigegrupp med rubriken "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: KS 15/212

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har för Liberalernas fullmäktigegrupp föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna att

1. utreda – inklusive lära av goda exempel – kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten.
3. garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Kommunstyrelsens ordförande har upprättat ett förslag till svar på motionen. Men den lämnade redovisning som lämnas i svaret föreslås att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseordförandens skrivelse

Motionen

Äldreomsorgsnämndens yttrande den 27 oktober 2015, § 144

Omsorgsnämndens yttrande den 29 oktober 2015, § 111

Järna kommunaldelsnämnds yttrande den 5 november 2015, § 196

Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnds yttrande den 10 november 2015, § 158

Vårdinge-Mölnbo kommunaldelsnämnds yttrande den 3 november 2015, § 137

Enhörna kommunaldelsnämnds yttrande den 7 december 2015, § 119

Kommunala pensionärsrådets yttrande den 25 november 2015

Yrkanden

Kommunstyrelsen ordförande Boel Godner (S) yrkar bifall till förslaget till svar på motionen.

Mats Siljebrand (L) och Tage Gripenstam (C) yrkar bifall till motionen.

Justerandes signum

Anslagsdatum

2017-09-11

Utdragsbestyrkande

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition om bifall eller avslag på respektive yrkanden och finner då att kommunstyrelsen beslutat att i enlighet med ordförandens yrkande föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

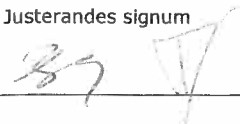
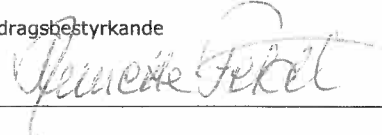
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Reservation

Mats Siljebrand (L) och Tage Gripenstam (C) anmäler reservation till protokollet till förmån för eget yrkande.

Beslutet skickas till
Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2017-09-11	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

KS 2015/10701

Kommunstyrelsen

Socialdemokraterna

Miljöpartiet

Vänsterpartiet

Svar på motion från Mats Siljebrand(L) med rubriken "lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Sammanfattning av ärendet

2015 KS 15/212

Mats Siljebrand liberalerna har föreslagit Kommunfullmäktige följande beslut att till äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna att:

1. Utreda –inklusive lära av goda exempel-kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på

För övrigt se motionens innehåll. Se bilaga A

Beslutsunderlag

Motionen remiterades till Äldreomsorgsnämnden, Omsorgsnämnden, kommunaldelsnämnderna i Järna, Hölö-Mörkö, Vårdinge-Mölnbo och Enhörna samt kommunala pensionärsrådet.

Äldreomsorgsnämnden svarade den 27 oktober 2015

Äldreomsorgsnämnden beslutade att punkt ett i motionen tillstyrks under förutsättning att nämnden beviljas tillkommande finansiering för ett sådant utredningsuppdrag.

Punkt två i motionen om valfrihet av matleveranser ska avslås. Att låta olika leverantörer av färdig mat leverera till våra äldre är det av stor vikt att näringsinnehållet bibehålls i maten samt att varmhållningskedjan säkerställs ända fram till brukaren.

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande, daterat 2015-10-14, antas som nämndens yttrande över motionen vad avser dess förslag i punkt 2, 3 och 4. Se bilaga B

Omsorgsnämnden svarade den 29 oktober 2015

Järna kommunaldelsnämnd svarade den 5 november 2015

Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnd svarade den 10 november 2015

Vårdinge-Mölnbo kommunaldelsnämnd svarade den 3 november 2015

Enhörna kommunaldelsnämnd svarade den 7 december 2015

Kommundelsnämnderna överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunstyrelsen.

Se bilaga B

Kommunala pensionärsrådet svarade den 25 november 2015

Kommunala pensionärsrådet anser att motionen två mycket viktiga frågor som berör brukarna inom hemtjänsten i Södertälje men också till viss del dem som bor på kommunens vård- och omsorgsboenden.

Förslaget om att brukaren ska få maten lagad hemma vore önskvärt då måltiden är en mycket viktig del av vardagen. KPR anser att kommunen bör genomföra en kostnadsberäkning av ett införande av matlagning i hemmet. Merkostnaden rymmer i nuläget inte inom befintlig ram.

Förslaget om att valfrihet av matleveranser skulle innebära omfattande kontroller av restaurangerna enligt gällande livsmedelslagstiftning. Däremot skulle leveranser av matkassar från butiker möjligen underlätta matlagningen och innebära valfrihet för brukaren.

Avseende att få välja två rätter har ett arbete påbörjats inom äldreomsorgen på vård- och omsorgsboenden. KPR anser att även hemtjänsten ska kunna erbjuda två rätter.

Brukarens delaktighet ska gälla alla frågor som rör dem. Även det som rör maten.

Kommunen kommer att införa ÄBIC (Äldres behov i centrum) vilket innebär att den äldres egen uppfattning om de egna behoven ska vara styrande vid beslutfattande. **Se bilaga C**

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen delar motionärens syn på hur viktig maten är för de äldre. Det pågår ständigt inom äldreomsorgen ett arbete att utveckla måltider avseende näringsinnehåll samt samvaron kring måltiderna.

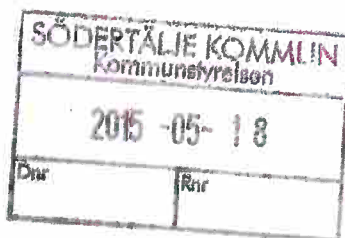
Att få maten lagad i hemmet är önskvärt och i nuläget kan brukaren få en enklare tillagning av mat i hemmet. Att utreda och kostnadsberäkna vad det skulle kosta att införa matlagning i hemmet är något som äldreomsorgsnämnden får beakta i kommande mål och budgetarbete.

Att kunna införa ett valfrihetssystem av matleveranser är inte aktuellt då det inte med säkerhet skulle kunna garantera att näringsinnehållet bibehålls i maten då maten ska levereras varm. Kommunen gick över från varma matleveranser till kyld mat för att bland annat säkerställa näringsinnehållet.

Kommunstyrelsen konstaterar att det pågår ett arbete om att få välja olika rätter inom äldreomsorgen. Inflytande och delaktighet för brukaren över måltider ingår i ÄBIC (Äldres behov i centrum) som införs i Södertälje kommun under året.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att motionen anses besvarad

2015-05-24

MOTION

Till kommunfullmäktige

LANSERA EN LAGA-MAT-GARANTI INOM HEMTJÄNSTEN

Alla är vi olika, också på gamla dar. Varje människa ska bli bemött utifrån den hon är, oavsett födelseår. Att öka äldres makt över sin vardag är därför en prioriterad uppgift för Folkpartiet.

Livskvalitet

Måltiden är kanske det mest centrala i många seniorers liv. Att få känna doften av matlagning i det egna köket, att få höra skramlet av kastruller, att få delta i de matlagningsmoment som man fortfarande klarar av, ja det ökar både aptit och välbefinnande. God och näringsrik mat samt trivsamma måltider är i högsta grad en kvalitetsfråga inom äldreomsorgen.

Sedan 1 januari i år gäller nya föreskrifter från Socialstyrelsen, som innebär att vården och omsorgen är skyldig att ha rutiner för att förebygga, upptäcka och behandla undernäring. Myndigheten betonar att det är angeläget att få välja mat för att få tillräcklig aptit. Men det är också en fråga om värdighet och livskvalitet. Ju mindre ork som finns till andra aktiviteter, desto större betydelse får måltiden som dagens höjdpunkt och glädjeämne.

Valfrihet

Årsrika tycker, precis som alla andra, olika i fråga om kosten. För vissa är det viktigt att få äta välbekant mat. För andra gäller nya smakupplevelser. Att kunna välja vad man ska äta till lunch eller middag är en självklarhet för de flesta. Men så ser det inte alltid ut för våra äldre, som antingen är beroende av hemtjänsten eller som bor på vård- och omsorgsboenden.

Folkpartiet vill därför lansera en laga-mat-garanti för hemtjänst i kommunal regi. Det betyder att alla som behöver hjälp med att tillreda mat i den egna bostaden också ska erbjudas detta.

Erfarenheter

Erfarenheter från Stockholm stad och Mörbylånga kommun på Öland, men även privata hemtjänstföretag som Invita Service i Nyköping, visar att konceptet är uppskattat och inte behöver betyda extra kostnader. Tvärtom, klok planering och utbildning av personalen i näringslära och enklare matlagning sörjer för effektivare hushållning med begränsade resurser.

Seniorer, som hellre vill ha sin mat levererad i portionsförpackningar, bör få fler leverantörer, inklusive restauranger i närområdet, att välja på. Ett minimikrav är att det alltid erbjuds minst två huvudrätter att välja på.

Socialtjänstlagen är mycket tydlig med att äldreomsorgen ska utgå från den enskildes önskemål. Det portalmålet vill vi att Södertälje kommun lever upp till.

Folkpartiet förslag till beslut

Kommunfullmäktige

uppdrar till äldreomsorgsnämnden och kommunalsnämnderna att

1. utreda – inklusive lära av goda exempel – kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten.
3. garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Södertälje den 25 maj 2015

För Folkpartiets fullmäktige

Mats Siljebrand (FP)

§ 144 Motion "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: ÄON 15/058

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktigegrupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten".

Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommundelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utreda – inklusive lära av goda exempel –, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten.
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2015-10-14.

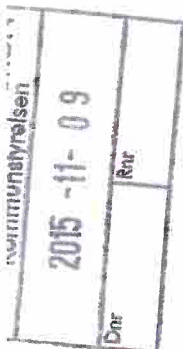
Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande över motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen", daterat 2015-10-14.

Motion av folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten".

Yrkande

Lars Johnsson (S) framlägger ett gemensamt yrkande från (S), (V) och (MP), med följande innebörd. Motionens förslag att utreda – inklusive kostnadsberäkna – möjligheterna att erbjuda brukare, som beviljats bistånd i form av måltid, att få sina måltider tillagade i hemmet är i och för sig intressant. Motionen kan i denna del tillstyrkas, under förutsättning att nämnden beviljas tillkommande finansiering för ett sådant utredningsuppdrag. Motionens förslag att pröva och utvärdera ett sådant system är dock förhastat, eftersom ett sådant beslut bör fattas mot bakgrund av en genomförd utredning. I denna del bör därför motionens förslag avstyrkas.

Mot bakgrund av de omständigheter som belyses i social- och omsorgskontorets förslag till yttrande, bör motionens förslag i punkt 2 – att införa ett valfrihetssystem i linje med motionens förslag – avstyrkas. Vidare får motionens förslag i punkt 3 och 4 anses vara besvarad genom den redovisning som lämnas i anført förslag till yttrande. Nämnden bör därför anta social- och

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2015-11-06	Utdragsbestyrkande
------------------------	----------------------------	------------------------

omsorgskontorets förslag till yttrande såsom sitt eget, avseende motionens förslag i punkterna 2, 3 och 4.

Nils-Gunnar Lindh (FP) yrkar bifall till kontorets förslag till beslut.

Propositionsordning

Tjänstgörande ordförande Metin Rhawi (S) ställer proposition på bifall till (S), (V) och (MP) gemensamma yrkande, mot bifall till Nils-Gunnar Lindhs (FP) yrkande. Tjänstgörande ordföranden finner att nämnden bifaller det förra och avslår det senare.

Äldreomsorgsnämndens beslut

1. Äldreomsorgsnämnden tillstyrker motionens förslag i punkt 1 att ge bl.a. äldreomsorgsnämnden i uppdrag att utreda – inklusive kostnadsberäkna – ett system i vilket brukare som beviljats bistånd i form av måltid erbjuds att få måltiderna tillagade i hemmet. Detta under förutsättning att nämnden beviljas tillkommande finansiering för ett sådant utredningsuppdrag.
2. Motionens förslag att pröva och utvärdera ett sådant system avstyrks.
3. Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande, daterat 2015-10-14, antas såsom nämndens yttrande över motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" vad avser dess förslag i punkt 2, 3 och 4. Av detta följer att motionens förslag att införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten, på så sätt som framgår av motionen, avstyrks, samt att fullmäktige föreslås besluta att motionen i övrigt ska anses besvarad.

Reservation

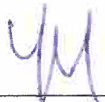
Nils-Gunnar Lindh (FP) reserverar sig till förmån för eget yrkande och anmäler skriftlig reservation (bilaga 2).

Mariusz Kawecki (SD) reserverar sig till protokollet till förmån för kontorets förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2015-11-06	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

FOLKPARTIET

Liberalerna

2015-10-27
Bilaga 2
S. 144

Reservation

ärende 12

Motion "Lansera en Laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Jag anser att Social- och omsorgskontorets yttrande backar upp motionens intentioner och därför yrkade jag bifall till kontorets yttrande. Majoriteten föreslog att motionens förslag skall kostnadsberäknas innan beslut tas.

Vid årsskiftet skall ÄBIC (Äldres behov i centrum) lanseras inom Södertäljes hemtjänst vilket bl.a. innebär att de äldres behov skall vara vägledande när den äldre bl.a. kan efterfråga att få lagad mat gjord i sin lägenhet.

Kostnaden får inte vara den som styr, utan behovet. Därför reserverade jag mig.

Södertälje 2015-10-27

Nils-Gunnar Lindh (Fp)

§ 111 Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: OMS 15/057

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktigegrupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-matgaranti inom hemtjänsten"

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utreda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-10-14

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" 2015-10-14

Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" 2015-05-25

Omsorgsnämndens beslut

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -11- 06	
Dnr	Rnr

Justerandes signum

Anslagsdatum

2015-11-06

Utdragsbestyrkande

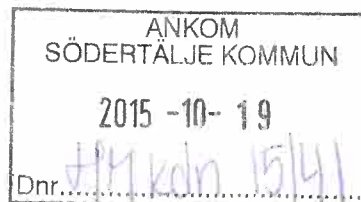
TJÄNSTESKRIVELSE

2015-10-19

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

Kommundelsnämnderna

**Remissyttrande
motion "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"**

Dnr: OMS 15/057 JÄ 15/66 VÅ-MÖ15/41 HÖ-MÖ 15/41 EN 15/34

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktige-grupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommundelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utredda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 14 oktober 2015

Social och Omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" daterad 14 oktober 2015

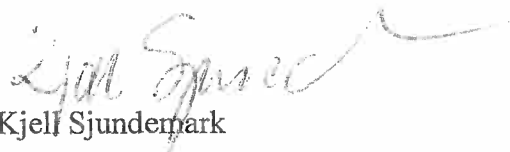
Motion av folkpartiets fullmäktige-grupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" daterad 25 maj 2015

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har i detta läge inga ekonomiska konsekvenser eller behov av finansiering

Social och Omsorgskontorets förslag till nämnden:

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige

Kjell Sjundemark
TF Socialdirektör

Therese Bladh
Handläggare

Handläggare: Therese Bladh
Handläggare
Staben
Telefon (direkt): 08-52302066
E-post: therese.bladh@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Kommunfullmäktige

YTTRANDE

2015-10-14

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

kommundelsnämnderna

Yttrande över motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: OMS 15/057, Jä 15/66, Vå-Mö 15/41, Hö-Mö 15/41, En 15/34

Bakgrund

Folkpartiets fullmäktigegrupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten".

Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden, omsorgsnämnden och kommunedelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utreda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Yttrande

"Laga mat garanti" inom hemtjänsten

Vad säger dagens riktlinjer?

Äldreomsorgsnämnden antog 2012-09-25 § 81 Riktlinjer – för vissa insatser enligt socialtjänstlagen till personer över 65 år. En revidering av riktlinjerna antogs i augusti 2015.

Riktlinjerna är ett stöd för biståndshandläggarna vid deras individuella behovsbedömningar och klargör hur SoL ska tillämpas inom äldreomsorgen i Södertälje. Riktlinjerna innehåller en beskrivning av det huvudsakliga innehållet i respektive biståndsinsats.

Det finns två olika typer av insatser som avser hjälp med mat enligt riktlinjerna.

1. Tillredning av måltider
2. Distribution av färdilagad mat

För insatsen tillredning av måltider gäller att ”I första hand tillgodoses behovet av mat med färdiglagade måltider/matdistribution. Behovet kan även vara sådant att det tillgodoses genom tillredning av enklare måltid. I insatsen ingår vid behov dukning och diskning.”

För insatsen distribution av färdiglagad mat gäller att ”Det dagliga behovet av lagad mat tillgodoses genom matdistribution. Insatsen beviljas för personer som självständigt inte kan tillreda måltider. Leverans av kyld färdiglagad mat sker till bostaden. Den enskilde brukaren värmer själv matportionen.”

Social samvaro vid måltidssituationen är en annan typ av insats som beviljas till personer som har svårigheter att få måltiderna att fungera på egen hand.

I *tillämpningsanvisningarna för riktlinjerna* anges att schablontiden för insatsen tillredning av mat i bostaden ska vara 15 min. Det kan exempelvis handla om att personalen värmer upp en portion färdig mat, värmer soppa, kokar gröt eller motsvarande.

Ett eventuellt införande av en ”laga mat garanti” kräver därmed en mer generös biståndsbedömning än dagens 15 min då dessa schablontiden avser tillredning av enklare måltid och inte mat lagad från grunden.

Omfattning av insatserna tillredning av mat och matdistribution

Idag får sammanlagt 69 procent av alla brukare inom den kommunala hemtjänsten i Södertälje någon form av insats rörande maten.

38 procent (268 av 706) av brukarna inom den kommunala hemtjänsten har beslut om hjälp med tillredning av enklare måltid. Detta gäller endast personer över 65 år med hemtjänst. Motsvarande siffra för den privata hemtjänsten är 40 procent (245 av 607).

När det gäller insatsen distribution av färdiglagad mat är det 31 procent (220 av 706) av brukarna inom den kommunala hemtjänsten som har denna insats respektive 19 procent av brukarna inom den privata hemtjänsten.

Det är 17 procent (118 av 706) av brukarna inom den kommunala hemtjänsten som både har beslut om matdistribution och hjälp att tillreda mat.

Pågående arbete med ÄBIC

Äldreomsorgsnämnden beslutade i samband med verksamhetsplanen 2015 om att införa arbetsmetoden ÄBIC (äldres behov i centrum). Detta kommer att innebära att nuvarande riktlinjer omarbetas för att kunna möjliggöra ett behovsinriktat arbetssätt i biståndsprocessen. Ett behovsanpassat arbetssätt innebär att det är den äldres egen uppfattning om sina aktuella behov som styr och inte vilka insatser som finns. Införandet av ÄBIC kommer innebära stora förändringar i hur man bedömer behovet och utformar insatser där utgångspunkten är att ta reda på vad som är stödjande eller hindrande i vardagslivet.

Arbetssättet går i linje med motionärens förslag om att kunna erbjuda äldre hjälp att tillreda mat i den egna bostaden istället för leverans av mat eller uppvärmning av enklare mat som idag erbjuds. Detta eftersom den äldre då själv kan ges möjlighet att bidra i de moment av

matlagningen man kan. En eventuell kommande utredning kring införande av ”laga mat garanti” bör ske i enlighet med införandet av ÄBIC.

Erfarenheter från Mörbylånga kommun

Mörbylånga kommun på Öland med 14500 invånare införde 2009 ett koncept där matdistributionen inom hemtjänsten togs bort och ersattes med ett system där personalen istället lagar mat hemma hos alla brukare som blivit beviljade insatsen matlagning.

Den biståndsbedömda tiden för insatsen är 30 min och Mörbylånga har idag ca 300 inom hemtjänsten varav hälften har beviljad insats matlagning.

För att kunna genomföra konceptet inom ramen för den biståndsbedömda tiden krävs ett antal förberedelsemoment och god planering. Personalen kontakter ofta brukaren på morgonen om vilka moment som hon/han själv kan göra som exempelvis sätta på potatis, skala etc.

Det är också viktigt att det finns en god kommunikation med den äldre och dess anhöriga gällande inköp av råvaror. Chefen beskriver att insatsen i nuläget bäst i de fall där hemtjänsten även utför insatsen inhandling av mat. En utmaning som beskrivs är att den yngre personalen ofta saknar kunskaper i matlagning. En dietist har därför tagit fram en rad recept med rätt näringsinnehåll som går att utföra på 30 min.

Vid införandet 2009 genomgick samtlig personal inom hemtjänsten en utbildning i livsmedelshantering och näringslära utifrån ett äldreomsorgsperspektiv.

Någon dokumenterad uppföljning av effekterna av införandet av det nya arbetssättet har ej genomförts. Men hemtjänsten själva beskriver att de upplever en förbättring i livskvalitet hos de äldre samt bedömer en minskad risk för undernäring. Sedan 2011 har även Borgholms kommun infört detta koncept.

När det gäller kostnaderna har det inneburit en viss ökning i antal hemtjänsttimmar, men innan 2009 fanns inte matleverans som insats utan detta var en service som erbjöds alla brukare. Detta innebär att det efter införandet blivit betydligt färre personer som fått hjälp med maten då alla som tidigare hade matdistribution inte bedömdes ha behov av insatsen matlagning.

Erfarenheterna från Mörbylånga Kommun är att konceptet har varit uppskattat hos majoriteten av brukarna men att ett införande av detta arbetssätt ställer stora krav på planering och utbildning av personalen.

För att utreda ett eventuellt införande av detta koncept i Södertälje krävs en grundlig kostnadsberäkning och konsekvensanalys.

Införande av valfrihetssystem för matleveranser och upphandling

Vid en eventuell upphandling av måltidstjänster är det av stor vikt att ta hänsyn till kraven på näringsinnehåll och säkerställa varmhållningskedjan ända fram till brukaren.

Motionären lyfter fram att brukare bör kunna få möjlighet att välja att få mat hämtat från närliggande restauranger om det är ett behov som finns. Livsmedelslagstiftningen anger idag en rad krav rörande livsmedelshantering, varmhållningskedjan, lokaler etc. som gäller alla som yrkesmässigt hanterar livsmedel. Därutöver finns specificerade riktlinjer för hantering av såväl varm som kyld mat. Utöver de krav som livsmedelslagstiftningen ställer gällande livsmedelshantering finns krav på näringsinnehåll när det gäller mat som ska serveras inom ramen för äldreomsorgen.

Inför en eventuell upphandling måste kommunen fastställa en rad kvalitetskriterier i enlighet med kraven i livsmedelslagstiftningen samt socialstyrelsens riktlinjer gällande mat som ska serveras inom äldreomsorgen.

Garanterar valfrihet av minst två rätter på vård och omsorgsboenden

Motionären föreslår att det på kommunens vård och omsorgsboenden ska finnas minst två rätter att välja mellan. För närvarande pågår ett projekt för att förbättra maten och måltidssituationen inom kommunens särskilda boenden som påbörjades våren 2015.

Projektgruppen består av resultatombudschefen för boende, resultatansvariga för två boenden, kökschef, resultatansvarig för kostenheten samt två medarbetare. Gruppens syfte är att förbättra måltiderna inom de särskilda boendena bland annat genom att öka valfriheten i måltidsutbudet. Projektgruppen informerar nämnden löpande om sitt arbete.

En av de konkreta åtgärder som gruppen för närvarande arbetar med är att säkerställa att de boende ska kunna få välja mellan minst två rätter vid varje måltid.

Handläggare: Therese Bladh

Handläggare

Staben

Telefon (direkt): 08-52302066

E-post: therese.bladh@sodertalje.se

§ 196 Motion av Folkpartiets fullmäktige "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: Jä 15/66

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktige har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten". Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommunfullmäktigen i uppdrag att:

1. Utredda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-10-14

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" 2015-10-14

Motion av Folkpartiets fullmäktige "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" 2015-05-25

Yrkande

Ordförande Hanna Klingborg (MP) yrkar bifall till kontorets förslag.

Propositionsordning

Ordförande Hanna Klingborg (MP) ställer proposition på sitt eget yrkande och finner nämnden besluta i enlighet med detsamma.

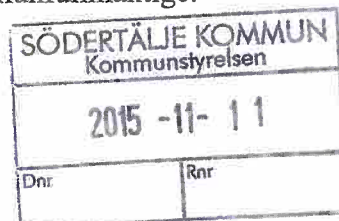
Järna kommunfullmäktiges beslut

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

2015-11-12

§ 158 Motion från Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: HM 15/41

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktigegrupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utredda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-10-14

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" 2015-10-14

Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" 2015-05-25

Yrkande

Ordförande Kerstin König (S) yrkar bifall till kontorets förslag.

Proposition

Ordförande ställer proposition på sitt eget yrkande och finner nämnden besluta i enlighet med detsamma.

Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnds beslut

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Akten

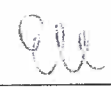
Kommunstyrelsen

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015-11-19	
Dnr	Rnr

Utdragsbestyrkande

Justerandes signum

Anslagsdatum

§ 137 Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: VM 15/41

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktigegrupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utredda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-10-14

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" 2015-10-14

Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" 2015-05-25

Vårdinge-Mölndal kommunaldelsnämnds beslut

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -11- 10	
Dnr	Rnr

Justerandes signum

Anslagsdatum

2015-11-10

Utdragsbestyrkande

§ 119 Remissyttrande över motion "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" Motion från folkpartiets fullmäktige-grupp

Dnr: En 15/34

Sammanfattning av ärendet

Folkpartiets fullmäktige-grupp har den 25 maj 2015 väckt motionen "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" Motionären förslår att kommunfullmäktige beslutar ge äldreomsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna i uppdrag att:

1. Utredda-inklusive lära av goda exempel-, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet.
2. Införa ett valfrihetssystem för matleveranser inom hemtjänsten,
3. Garantera att det alltid finns minst två olika rätter att välja mellan på kommunens vård och omsorgsboenden.
4. Vid upphandlingar av måltidstjänster inom äldreomsorgen lägga stor vikt vid att brukarna ges inflytande, delaktighet och flera rätter att välja på.

Social- och omsorgskontoret har upprättat ett förslag till yttrande som innehåller en nulägesbeskrivning, erfarenheter från Mörbylånga kommun samt pågående utvecklingsarbete rörande maten inom äldreomsorgen.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-10-14

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande angående motion "Lansera en laga-mat-garanti inom äldreomsorgen" 2015-10-14

Motion av Folkpartiets fullmäktige-grupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten" 2015-05-25

Yrkanden

Kjell Westerberg (L) yrkar bifall till motionen.

Ordförande Johan Ögren (S) yrkar bifall till kontorets förslag.

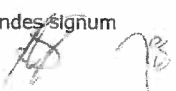
Proposition

Ordföranden ställer proposition på föreliggande yrkanden och finner att nämnden beslutat i enlighet med ordförandens yrkande.

Enhörna kommunaldelsnämnds beslut

Nämnden överlämnar kontorets förslag till yttrande till kommunstyrelsen.

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015-12-15	
Dnr	Rnr

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2015-12-15	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

Forts § 119

Reservation

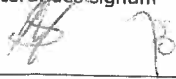
Kjell Westerberg (L) anmäler reservation till protokollet, till förmån för sitt yrkande.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

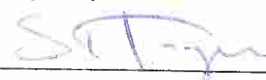
Justerandes signum

Anslagsdatum

2015-12-15

Utdragsbestyrkande

REMISSVAR

2015-11-25

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

Motion av Folkpartiets fullmäktigegrupp "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten"

Dnr: KS 15/212

Sammanfattning av ärendet

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av Folkpartiets motion "Lansera en laga-mat-garanti inom hemtjänsten".

Vi konstaterar att motionen rymmer två mycket viktiga frågor som berör brukarna inom hemtjänsten i Södertälje men också till viss del dem som bor på kommunens vård- och omsorgsboenden.

Det handlar dels om tillredning alternativt distribution av måltider inom hemtjänsten, dels om den mera övergripande frågan om brukarnas inflytande och delaktighet. Motionen innehåller fyra punkter:

Punkt 1 handlar om möjligheter att erbjuda alla brukare inom den kommunala hemtjänsten att få maten tillagad i det egna hemmet.

KPR anser att en sådan åtgärd är mycket önskvärd då detta definitivt skulle höja matkvaliteten för många brukare, förutsatt att personalen har kompetens att tillreda de önskade måltiderna.

Måltider är för de flesta äldre en mycket viktig del av vardagen.

Förslaget innebär ökade kostnader för kommunen men också för den enskilde, bl.a. eftersom matlagning i hemmet är tidskrävande.

KPR välkomnar förslaget men anser att kommunen bör genomföra en kostnadsberäkning av ett införande av ökad matlagning i hemmet innan utprovning sker. En sådan merkostnad kan inte rymmas inom befintlig budget utan kräver ökade ramar.

Punkt 2 lyfter fram kravet på ökad valfrihet för matleveranser inom hemtjänsten.

Där delar vi social- och omsorgskontorets uppfattning att även om många brukare skulle uppskatta denna form av valfrihet skulle det innebära mycket tydliga och långtgående krav på de olika matdistributörerna i enlighet med livsmedelslagstiftningen, och det skulle medföra omfattande krav på kontroll från kommunens sida gentemot de olika restaurangerna.

Däremot skulle en leverans av matkassar med veckovis planering av måltiderna från butikerna möjligen underlätta matlagningen för personalen och innebära goda möjligheter till valfrihet för brukaren.

Punkt 3 efterlyser möjlighet att välja mellan minst två olika rätter på kommunens vård- och omsorgsboenden.

KPR anser att det är ett viktigt krav, och glädjande nog har en projektgrupp inom kontoret inrättats där man särskilt arbetar med försök att erbjuda två rätter.

KPR anser dock att en tvårätters-möjlighet också borde gälla för matlåddistributionen inom hemtjänsten.

Punkt 4 för fram behovet av inflytande och delaktighet för brukarna vid upphandling av måltidstjänster. Vi vill understryka att brukarnas delaktighet ska gälla alla frågor som rör dem, även de som gäller maten. Detta är helt i överensstämmelse med införandet av arbetsmetoden ÄBIC (Äldres behov i centrum) som kommer att införas i kommunen. ÄBIC innebär att den äldres egen uppfattning om de egna behoven ska vara styrande vid beslutsfattande.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Yessica Garcia

Sekreterare

Campusgatan 26

Telefon (direkt): 08 523 018 95

E-post: yessica.garciamanzano@sodertalje.se